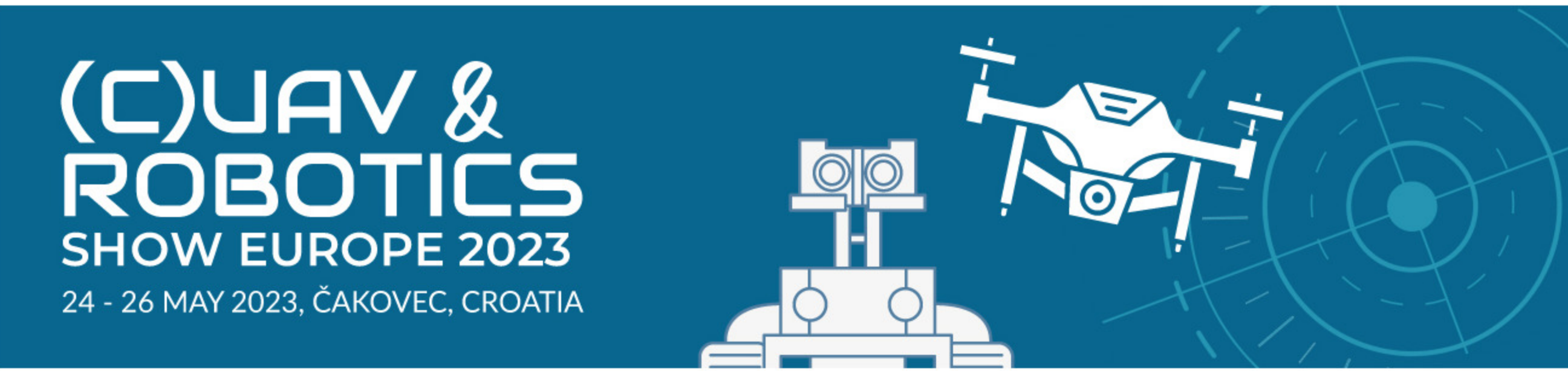
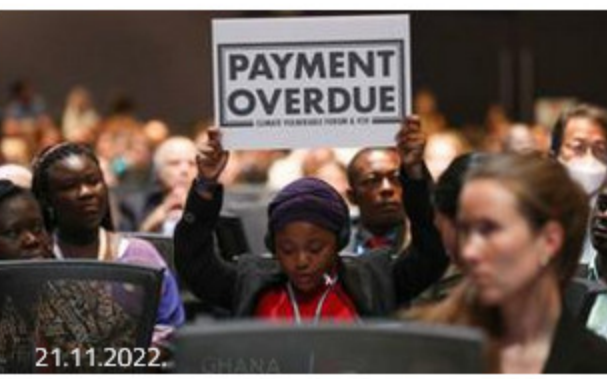

POVEZANE VIJESTI

Konferencija projekta SEE ME – „Sigurni i jednaki u kriznim situacijama“
U Podgorici su djelatnici Ravnateljstva civilne zaštite, od 12. do 14. prosinca 2022. sudjelovali na konferenciji u okviru projekta SEE ME – „Sigurni i jednaki u kriznim situacijama“

Odlazimo li s istim obećanjima - praznih ruku - kao i tijekom posljednja tri desetljeća?

Tvrtke koje koriste fosilna goriva mogle bi se dodatno oporaviti kako bi plaćale zemljama za štete koje klimatske promjene uzrokuju u cijelom svijetu.

UNICEF pokreće novu klimatsku inicijativu usmjerenu na djecu kako bi spriječio katastrofe
Klimatske promjene ključni su pokretač nedostataka vode, koji se događa kada se godišnje povuče više od 80 posto vode dostupne za poljoprivredu, industriju i kućanstvo

Smanjiti najveće rizike i povećati kapacitet za odgovore na same katastrofe
U Zagrebu je održana 4. statuzna konferencija Jutarnje liste o požarima u Hrvatskoj na kojoj je prikazana analiza poduzetih aktivnosti u požarnoj sezoni 2022. te najava novosti u prevenciji za 2023. godinu

Sustav civilne zaštite možemo unaprijediti samo ako prihvatimo nove tehnologije i alate jer u protivnom neće biti napretka

Platforma hrvatskih županija i gradova za smanjenje rizika od katastrofa je nacionalno udruženje koje okuplja predstavnike gradova i županija zadužene za poslove civilne zaštite, vatrogastva, kriznog uspravljanja i općenito pitanja sigurnosti na lokalnoj razini. Platforma je osnovana kao udruga za opće dobro 18. travnja 2013. u Zadru, trenutno okuplja 29 članica (županija i gradova u RH), a njome predsjedava Marijan Vundač iz Rijeke. Obzirom na angažman Platforme u raznim projektima, umrežavanju te stručnim skupovima vezanima uz pitanja zaštite od kriznih situacija i prirodnih katastrofa, razgovarali smo s predsjednikom Platforme HŽG, **Marijanom Vundačem**, o tome koliko je Republika Hrvatska otporna na krize raznih vrsta.

Što ocjenjujete najvećom opasnošću za društvo i državu kada su u pitanju prirodne katastrofe?

Republika Hrvatska je posljednjih godina suočena s nizom prijetnji, od poplava, požara, potresa pa do epidemije, čiji intenzitet se može pojačati s utjecajem klimatskih promjena, kao što se navodi u Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine. Glavni očekivani utjecaji koji uzrokuju visoku ili srednju ranjivost su klizišta, poplave, ekstremne temperature, požari otvorenog tipa, suše, pandemije te složeni rizici posebno u urbanim područjima.

S obzirom na iskustva potresa u Zagrebu i na Banovini, poplava u istočnoj Slavoniji, na karlovačkom području i Lici, požara u priobalju ili bujičnih poplava u pojedinim gradovima i mjestima, koliko je Hrvatska danas otporna i spremna na prirodne ugroze?

Nedvojbeno je da Hrvatska ima velike ekonomske štete od prirodnih nepogoda. Prema podacima Europske agencije za okoliš, Hrvatska je jedna od triju država u kojima su zabilježene najveće ekonomske štete u odnosu na BDP. To ukazuje na to da Hrvatsku karakterizira izrazito visoka razina izloženosti učincima klimatskih promjena. Jednako tako navedeni podatak pokazuje kako nismo adekvatno spremni ni na sadašnje prirodne ugroze, a kamoli na one od nadolazećih klimatskih promjena. Reakcija na klimatske promjene ne smije se odgađati i treba poduzeti dodatne napore da se ojača otpornost na vremenske katastrofe. Mišljenja sam da je izuzetno bitno da se buduće mjere provode s kvalitetnim mjerodavnim meteorološkim podacima prilagođenima za područje Hrvatske.

Jesmo li kao država i društvo dovoljno opremljeni za zaštitu i obranu od prirodnih katastrofa. Ako nismo, što poduzeti?

Operativne snage sustava civilne zaštite temelje se na kapacitetima službi kojima je zaštita i spašavanje redovna djelatnost. Sastavljene su od kapaciteta i timova vatrogastva, zdravstva, Crvenog križa, Hrvatske gorske službe spašavanja, pravnih osoba u državnom i privatnom vlasništvu. Timovi civilne zaštite razvijaju se na svim razinama i predstavljaju pričuvenu komponentu cjelovitog sustava niže razine spremnosti, znači uglavnom nadogradnju snaga i sposobnosti redovnih operativnih snaga civilne zaštite za u najvećoj mjeri provođenje manje složenih zadaća spašavanja.

U proteklom razdoblju bilo je dosta naglaska na opremanju vatrogasnih postrojbi kao jednih od nositelja sustava civilne zaštite. Većina postrojbi su osposobljene i opremljene za primarno za gašenje požara, ali u velikoj mjeri i za druge intervencije u slučaju katastrofa te stoga predstavljaju kapacitet civilne zaštite i na lokalnim i na državnoj razini najviše razine spremnosti.

Isto tako važnu ulogu imaju i HGSS, Hrvatski crveni križ te kapaciteti sustava civilne zaštite niže razine spremnosti i mobilizacijske gotovosti kao što su udruge građana, kao npr. radio-amateri, ronici, sportski klubovi sportova na vodi, spasilačkih i potražnih pasa, udruge tehničke kulture te izviđači, planinari, ali i ti kapaciteti, u nedostatku tzv. profesionalnih operativnih snaga, posebno su važni za djelovanje sustava civilne zaštite u lokalnim samoupravama koje su resursno potkapacitirane ali i unatož tome u katastrofi su dužne djelovati na načelu supsidijarnosti. Sigurno da postoje nedostaci u trenutnoj opremljenosti pa to traži veće napore i sredstva za dodatno opremanja postrojbi sustava civilne zaštite.

Platforma HŽG koju vodite aktivna je na savjetovanjima i stručnim skupovima o regulativi vezanoj za sektor sigurnosti. Kakva je situacija s regulativom, prvenstveno za civilnu zaštitu, vatrogastvo i krizno upravljanje? Prati li regulativa stanje na terenu?

Platforma nastoji biti što aktivnija u obavljanju svojih djelatnosti koje su definirane Statutom a to su, između ostalog, sudjelovanje u izgradnji i unapređenju kapaciteta županija i gradova za odgovor na velike nesreće, međusobno povezivanje, unapređenje prakse i rješavanje zajedničkih problema te oblikovanje mišljenja kod pripreme propisa iz područja civilne zaštite. Postojeća zakonska regulativa je okvir za djelovanje sustava ali je potrebno uspostaviti bolju koordinaciju na terenu sa svim službama.

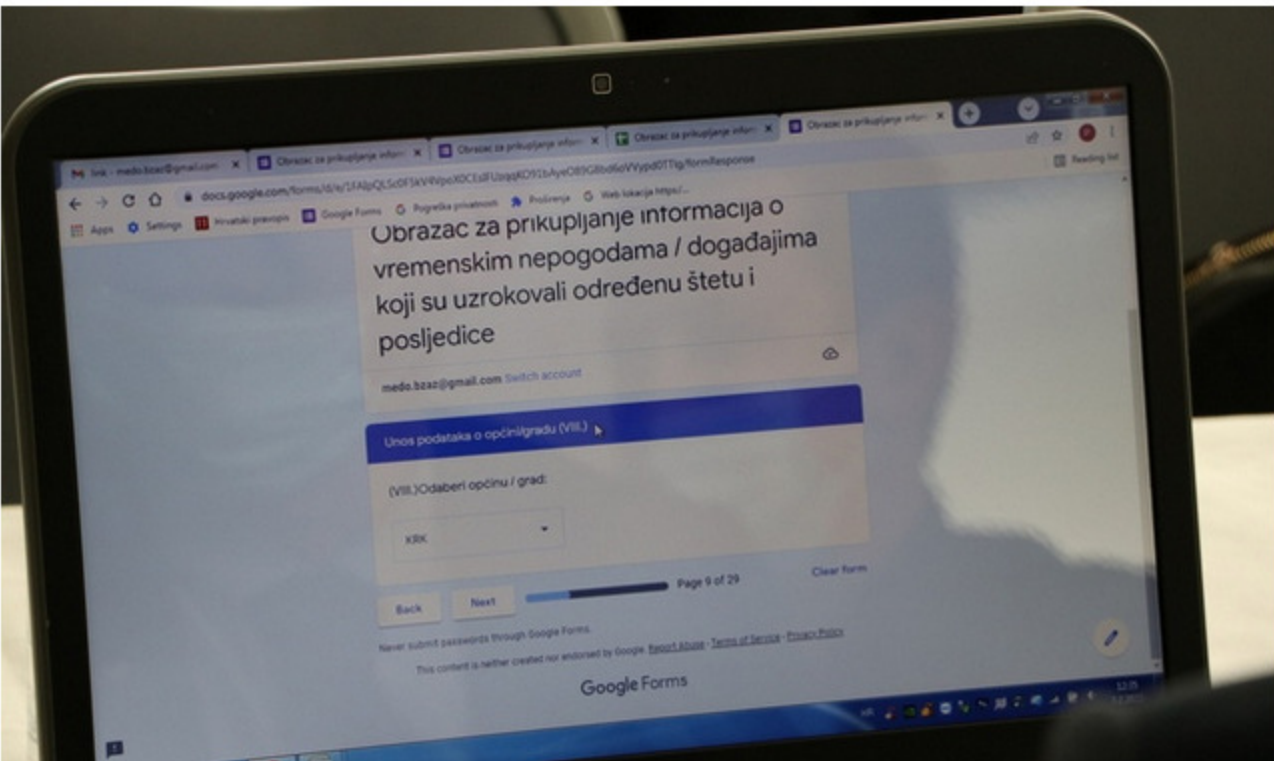

Platforma je kroz svoje članstvo prisutna u više EU projekata namijenjenih za jačanje kapaciteta sigurnosti i novih tehnologija za krizno upravljanje. Kolika je korist od EU projekata za sustav sigurnosti na lokalnoj razini, primjerice za vaše ljude u gradovima i županijama?

Naravno da u Platformi prepoznajemo važnost EU projekata, ne samo zbog mogućnosti dobivanja finansijskih sredstava za realizaciju određenih projekata, već i za povezivanje Platforme s ostalim subjektima koji se primarno bave sustavom civilne zaštite u drugim državama članicama EU, ali i u državama iz regije. U tom smislu Platforma je bila nositelj projekta pod nazivom SEE URBAN s ciljem prezentacije našeg rada te uspostave sličnih modela u zemljama jugoistočne Europe, koji će utjecati na njihovu povezanost, koordinaciju i unaprjeđenje zajedničkog rada, kako bi došlo do međusobne suradnje, lakšeg protoka ideja, zajedničkih projekata, aktivnosti i razmjene prakse u okviru provedenih aktivnosti u upravljanju rizicima od katastrofa. Pojedine županije i gradovi koje su članovi Platforme samostalno provode određene projekte, pa mogu spomenuti samo neke od njih; projekt Splitsko-dalmatinske županije FIRESPELL - Poticanje poboljšane reakcije prekograničnih službi za hitne slučajeve i prevencija povećanjem razine sigurnosti; projekt Zagrebačke županije "COMMAND d"; projekt Osječko-baranjske županije "Zajedno smo jači" i dr.

Osim sudjelovanja na EU projektima, Platforma je angažirana i na izradi alata namijenjenih za krizne situacije. S Državnom hidrometeorološkim zavodom izradili ste aplikaciju za prikupljanje informacija o vremenskim nepogodama i događajima koji su uzrokovali određenu štetu i posljedice. Koliko su ljudi iz sustava sigurnosti otvoreni prema novim tehnologijama i alatima?

Mislim da su danas svi svjesni činjenice da cjelokupan sustav civilne zaštite možemo unaprijediti samo ako prihvatimo nove tehnologije i alate jer u protivnom neće biti napretka. Svi članovi Platforme su toga svjesni te smo stoga otvoreni za suradnju na izradi aplikativnih rješenja i alata, kao što je primjer s aplikacijom za prikupljanje informacija o vremenskim nepogodama i događajima koji su uzrokovali određenu štetu i posljedice, koja je izrađena u suradnji s DHMZ. Očekujemo da ćemo od podataka prikupljenih na temelju te aplikacije imati obostrane koristi.

Aplikacija za prikupljanje informacija o vremenskim nepogodama i događajima koji su uzrokovali određenu štetu i posljedice

Platforma se kroz sporazume i projekte povezala s DHMZ-om, Hrvatskom vatrogasnom zajednicom, Udrugom gradova i nekim drugim subjektima. Koliko je važna suradnja u sektoru sigurnosti, a posebno na razmjeni ideja, znanja i iskustva?

Suradnja svih sudionika u sektoru sigurnosti, odnosno u sektoru civilne zaštite, je ne samo važna nego i presudna, prije svega u svrhu obavješćavanja i razmjene informacija u slučaju prirodne, tehničke i tehnološke katastrofe, procjene rizika, planiranja i spremnosti odgovora u slučaju ostvarenja prijetnje nastanka katastrofe. Svaki od subjekata s kojima je Platforma formalizirala suradnju raspolaže specifičnim znanjima i iskustvima, alatima i opremom za odgovore na katastrofe. Njihovo specifično znanje i iskustvo je od velikog značaja posebno nama članovima Platforme odnosno jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Naša očekivanja od takve suradnje su organiziranje zajedničkih predavanja, razmjena materijala za podučavanje u području sprječavanja i ublažavanja prirodnih, tehničkih i tehnoloških katastrofa te organiziranje i održavanje zajedničkih stručnih sastanaka i konferencija.

Možete li ocijeniti sigurnosnu poziciju Republike Hrvatske u odnosu na susjedstvo, kada govorimo o prirodnim katastrofama i krizama? Ima li dovoljno suradnje među državama u regiji?

S obzirom da prirodne katastrofe ne poznaju granice neophodno je uspostaviti dobru suradnju, pogotovo s državama u regiji jer najčešće dijelimo iste posljedice prirodnih katastrofa. Klimatske promjene, kojima svjedočimo posljednjih godina, postavile su nove izazove za sve zemlje u regiji s obzirom na to da su prouzročile gubitke ljudskih života i ogromne materijalne štete u većini zemalja. Kroz zajedničku prekograničnu suradnju nadležnih institucija, rizici od prirodnih katastrofa mogu se značajno bolje procijeniti jer prognostički model omogućuje brzu dostupnost relevantnim informacijama za sve države. Posebno je važno što više raditi na preventivi kako bi posljedice katastrofa bile što manje. Tu posebno mislim na poplave i požare.

Upravo na primjeru poplava koje su se dogodile u proteklom razdoblju, pokazalo se zašto je bitno imati uspostavljene odnose s drugim državama, posebno sa susjedima, u pitanjima vodnoga gospodarstva. Za poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite od poplava osobito je važna razmjena podataka o vodostajima i s tim u vezi sustav ranog dojavljivanja. Svakako treba u budućnosti nastaviti zajednički rad na osmišljavanju strategija i projekata koji će nas pripremiti za povećanu opasnost od poplava.

Predstavnici Platforme HŽG u obilasku gradilišta budućeg Nastavnog regionalnog središta za osposobljavanje operativnih snaga sustava vatrogastva u Vučevici (općina Kisi)

Jesenas je Vlada RH prihvatila prijedlog Strategije upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine. Kakav je vaš i stav Platforme oko spomenutog dokumenta?

Strategija upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine bit će tema središnje sjednice Skupštine Platforme. Osobno mislim da se radi o dokumentu koji predstavlja proaktivni pristup upravljanju rizicima od katastrofa, koji predviđa i ulaganja na području upravljanja rizicima, u svim fazama upravljanja rizicima od katastrofa, od prevencije, pripravnosti do odgovora na katastrofe.

Nadam se da će se realizirati svi projekti koji su planirani kroz Strategiju jer smo svjedoci sve učestalijih i intenzivnijih pojava katastrofa u svijetu, a koje su primarno rezultat klimatskih promjena. Sve analize stručnjaka, pogotovo meteorologa, govore o trendu ekstremnih pojava razorne snage s velikim posljedicama po ljudske živote i materijalna dobra, koji nažalost postaju naša realnost.

Dražen Najman

(Članak je objavljen u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničko medije)

(Dovoljno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora)

Prijava na newsletter

